

Partier større, og i de Udtalelser, vi hørte af det ærede Medlem Hr. Stauning, var der saa vist ikke mange forligsvenlige Toner. Vi stiller os ikke stejlt paa vore Forslag og paa vore egne Tanker. Jeg har sagt det tidt paa Partiets Vegne, men skal, da det ikke synes forstaaet i alle Kredse, gentage det her. Vi erkender fuldt ud den store Værdi, det vilde have, om man i denne Situation kunde gennemføre et Forslag, som hvilede paa alle Partiers Tilslutning. Jeg er ganske enig med den højtærede Statsminister i, at der vilde ligge en stor Værdi deri ogsaa rent psykologisk, og vi er derfor rede til fra vor Side at tage Ting med, som ikke smager os, hvis man fra anden Side vil anlægge den samme Betragtning. Men man maa ikke forlange, og man maa heller ikke vente, at det konservative Folkeparti i denne Situation skulde medvirke til Gennemførelse af en Ordning, i hvilken alle konservative Ideer er skubbet til Side, og som er præget af radikale og socialdemokratiske Synspunkter, selv om disse Synspunkter anlægges og til vor store Forbavelse, anlægges af den Regering, med hvilken vi har haft den Ære at samarbejde i fire Aar, og med hvilken vi fortsat staar i Samarbejde paa en hel Række, ja, jeg kan vel sige paa alle andre Punkter.

Røde: Den højtærede Regering har ofte bragt sig selv og den høje Rigsdag i mærkelige Situationer, men sikkert i ingen mærkeligere end den, hvori vi befinder os i Dag. I fire Aar har den højtærede Regering levet paa Forestillinger om vort Lands Økonomi, som var i Bund og Grund urigtige, og som fik sit mest prægnante Udtryk i Landbrugsministerens Artikeludtalelse fra Marts 1920 om, at den faldende Valutakurs kom som en god Ven til et Land og bragte Orden i dets økonomiske Forhold. Ud fra denne Teori om den faldende Krone som en god Ven, har man først fra Regeringens Side modsat sig Bestræbelser af dets Forgængere paa at standse Valutafaldet, og derefter har man selv, da man ængstet over det fortsatte Valutafald havde fremkaldt Bestræbelser for at finde Udveje, afvist en Kommissionsindstilling af 1920, hvori alle Partier deltog. Endelig efter 3½ Aars Forløb indsaa man, at den faldende Krone var en Fare for

Landet, og efter den langvarige Valutakonferencedrøftelse fremsatte man saa Forslag om en Foranstaltning, der isoleret blev værdiløs. Efter at denne var brudt sammen, fremsatte Regeringen først et Tillæggsforslag, og dernæst, da dette var virkningsløst, bebudede den i den tolvte Time en samlet Plan; og samtidig med, at nu denne samlede Plan forelægges for Rigsdagen, offentliggøres det kongelige aabne Brev om Begrænsningen af denne Rigsdags Levetid.

Jeg tror, man tør sige, at Fremsættelsen af den samlede Plan, lige idet Rigsdagen skal opløses, indeholder en ganske overordentlig alvorlig Selvanklage mod det Styre, der har hersket her i fire Aar, og selve Statsministerens Fremsættelsestale indeholdt de samme Momenter af Selvanklage. Han mente, at Vanskelighederne i vort Lands Møntsituation laa i den for store Seddeludstedelse og i den ugunstige Handelsbalance. Naar dette forkyndes nu i den tolvte Time, maa man spørge, hvorfor Regeringen da ikke i fire Aar har foretaget sig noget mod den for store Seddeludstedelse og mod den ugunstige Handelsbalance. Den for store Seddeludstedelse er foregaaet i denne Regerings Tid. Indtil Slutningen af 1919 var den danske Seddelbanks Forøgelse af Sedler parallelt løbende med samtlige neutrale Landes Bankers Seddelomløb, bortset fra Norges, der var noget større end Danmarks. Denne Forøgelse af Seddelmængden var en Følge af det af Krigen fremkaldte forhøjede Prisniveau, som krævede flere Omsætningsmidler i Sedler; havde man ikke forøget Seddelmængden, vilde man have tyet til andre Omsætningsmidler.

Men efter at den nuværende Regering er traadt til, er der fra den danske Seddelbanks Side fulgt en Politik, som ikke er parallel med andre Seddelbankers og navnlig skiller sig afgørende fra Sveriges Seddelbanks Politik, idet det Seddelomløb, som den svenske Nationalbank nu har, er forholdsvist betydeligt ringere end den danskes. I disse 4 Aar har den svenske Nationalbank bragt sit ned efter det Prisfald, som fandt Sted i 1920—21; den danske Nationalbank har ikke gjort det, og den har ikke gjort det og ikke kunnet gøre det, fordi den i Aarene 1920—21 førte en Politik,